

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/78/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1515216878
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1515216878.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a členov senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti: M. R., nar. XX.XX.XXXX a M. R., nar. XX.XX.XXXX, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, deti rodičov: otec - M. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., V. X/A, zastúpený JUDr. Silviou Bučkovou, advokátkou so sídlom AK, Dostojevského rad 1, Bratislava a matka - D. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. 6, U. O., zastúpená Mgr. Evou Braxatorisovou, advokátkou, so sídlom AK Trenčianska 17, Bratislava o udelenie súhlasu otcovi vycestovať z územia Slovenskej republiky s maloletými deťmi a zdržiavať sa s deťmi na území O. A. do ukončenia povinnej školskej dochádzky, na odvolanie matky proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava V č.k. 17P/49/2015-99 zo dňa 19.10.2015 v spojení s opravným uznesením č.k. 17P/190/2015-139 zo dňa 12.01.2016, jednomyseľne (pomerom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením č.k. 17P/190/2015-139 zo dňa 12.01.2016 sa v napadnutej časti z r u š u j e a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie udelil otcovi súhlas vycestovať z územia Slovenskej republiky s maloletými deťmi R.: M., nar. XX.XX.XXXX a M., nar. XX.XX.XXXX a zdržiavať sa s nimi na území O. A. v štáte C. W., v okrese A., do ukončenia ich povinnej školskej dochádzky. Vo zvyšku návrh zamietol a žiadnemu z účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania. Opravným uznesením č.k. 17P/190/2015-139 zo dňa 12.01.2016 opravil chyby v písaní v súlade s ust. § 164 OSP.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 35 Zákona o rodine. Súd prvej inštancie mal po vykonanom dokazovaní preukázané, že v prejednávanej veci sa jedná o nahradenie súhlasu matky k vycestovaniu detí a ich zdržiavaniu sa do ukončenia povinnej školskej dochádzky v P., čo je podstatnou vecou súvisiacou s výkonom rodičovských práv a povinností. Obe deti, ako aj rodičia, sú občanmi Slovenskej republiky a zároveň občanmi O. A. Maloletý M. sa narodil v Spojených štátoch amerických, následne sa rodina vrátila na Slovensko, kde sa narodila maloletá M.. Obe deti sú nepretržite od roku 2009 v starostlivosti otca. Otec maloletých detí má rodinné zázemie v USA, kde žijú jeho rodičia a brat. Má pracovnú licenciu, ako občan Spojených štátov amerických je spôsobilý vykonávať zárobkovú činnosť bez toho, aby potreboval pracovné povolenie. Súčasne nepotrebuje povolenie na samotný pobyt. Maloleté deti majú zabezpečené poistenie a zdravotnú starostlivosť v USA. Otec dňa 24.11.2015 uzavrel v Spojených štátoch amerických nové manželstvo s matkou spolužiačky M.. Rodina obýva prenajatý byt, deti navštevujú v mieste bydliska školy. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o udelení súhlasu otcovi rešpektoval opakovane a na rôznych miestach prezentovanú vôľu maloletých detí (Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, klinický psychológ). Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom matky, že stanovisko detí bolo tlmočené kolíznym opatrovníkom a nemožno ho považovať za vyjadrenie detí a ch slobodnej vôle, nakoľko deti nemajú kontakt s matkou a opakujú len to, čo počujú od otca a jeho manželky. Súd prvej inštancie v

rozhodnutí uviedol, že je nesporné, že deti pokiaľ sú dlhodobo v starostlivosti otca, sú jeho výchovou formované a určitým spôsobom preberajú názory, životné postoje a osvojujú si pravidlá, ktoré im ako deťom pri ich výchove otec nastavil. V prípade, ak sa nachádzajú na území Slovenskej republiky, majú možnosť slobodne sa rozhodnúť, či chcú ďalej na Slovensku zostať, alebo či sa chcú vrátiť do USA, nakoľko si musia byť vedomé, že v prípade nežiaduceho nátlaku zo strany otca., by im tu bola poskytnutá dostatočná ochrana prostredníctvom matky. Tvrdenie matky, že deti preberajú a osvojujú si rétoriku otca a jeho manželky môže byť rovnako spochybňované otcom, ako aj tvrdenie otca, že vôľou detí je žiť v Spojených štátoch amerických. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že pokiaľ sú deti občanmi Slovenskej republiky a aj Spojených štátov amerických, má im byť daná možnosť slobodnej voľby, v ktorej krajine budú žiť. Deti svoju vôľu prejavili slobodne a rozhodne. V Spojených štátoch amerických majú zabezpečené bývanie, vzdelávanie, zdravotnú starostlivosť a poistenie. Materiálne podmienky majú vytvorené. Súd prvej inštancie nespochybňuje, že pobytom detí v Spojených štátoch amerických dôjde k zúženiu kontaktu s matkou, keďže ich styk sa nebude môcť realizovať na základe ostatného súdneho rozhodnutia. Otec deklaroval snahu a vôľu umožniť matke styk s deťmi cez letné prázdniny a každé druhé Vianoce pobytom detí na Slovensku po 10 dní. V prípade vhodnej finančnej situácie aj počas každých Vianoc. Otec mieni umožniť matke stretávanie sa aj na území Spojených štátov amerických a uvažuje o poskytnutí letenky matke niekoľkokrát v roku. Matka je občiankou Spojených štátov amerických, nemá teda z úradného hľadiska problém hocikedy do Spojených štátov amerických vycestovať. Súd prvej inštancie konštatoval, že s poukazom na súčasný vzťah maloletých k matke je namieste sa domnievať, že v prípade zotrvania detí na Slovensku by sa ich vzájomné vzťahy v dôsledku hnevu detí na matku ešte viac zhoršili, čo by sťažilo ich dobrovoľné podrobenie sa súdom určenému styku, čoho dôkazom je i súčasné odmietanie matky, ktorú deti vinia z núteného návratu na Slovensku.

3. Súd prvej inštancie zamietol návrh otca na vyslovenie predbežnej vykonateľnosti rozhodnutia z dôvodu, že v prípade kasačného rozhodnutia odvolacieho súdu v danej veci po odchode maloletých detí z územia Slovenskej republiky by nastal opätovný stav potreby ich núteného návratu na Slovensko, čo by sa jednoznačne nezlučovalo s ich záujmami a zároveň by došlo aj ku sťaženiu procesnej situácie v konaní. Súd prvej inštancie súčasne konštatoval, že v konaní nebolo prihliadnuté na to, že súčasná manželka otca sa mala vo vzťahu k svojmu maloletému dieťaťu, resp. jeho otcovi, dopustiť rovnakého konania, ako aj otec detí a ani na otcom popísané zdravotné problémy matky, keďže tieto skutočnosti súd prvej inštancie nepovažoval za podstatné pre rozhodnutie v danej veci. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 146 ods. 1 písm. a/ a c/ OSP.

2. Proti tomuto rozhodnutiu v časti nahradenia súhlasu s vycestovaním detí do USA podala odvolanie matka maloletých detí. Rozsudok súdu prvej inštancie navrhla zrušiť v celom rozsahu. V odvolaní uviedla, že rozhodnutím súdu prvej inštancie ju súd pozbavil rodičovských práv bez náležitého dôvodu a zistenia skutkového stavu. Vytýkala súdu prvej inštancie, že jej odňal nielen právo rodiča rozhodovať o budúcnosti detí, žiť s nimi, vychovávať ich a tráviť s nimi čas ich detstva a dospievania, ale odňal jej právo konať pred súdom. V odvolaní ďalej uviedla, že súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav a z nedostatočne zisteného skutkového stavu vyvodil nesprávne právne závery, keď o budúcnosti detí rozhodol za krátky čas (1,5 hodiny). Súd rozhodol v rozpore s tým, čo sám konštatoval v konaní, ktoré viedol sedem mesiacov (17P/150/2014). Rozpor týchto zistení a zmenu posúdenia situácie maloletých a konania otca v rozsudku nevysvetlil. Namietala porušenie práva účastníčky konania, keď zo zápisnice z pojednávania vyplýva, že súd prvej inštancie riadne neukončil dokazovanie, nevydal uznesenie o skončení dokazovania, len vyzval účastníkov na opustenie pojednávacej miestnosti a následne vyhlásil rozsudok. Súd prvej inštancie ju vôbec nevyzval na predloženie vyjadrenia k návrhu, ani k záverečnej reči a neoboznámil ju so všetkými, v konaní predloženými, dôkazmi. Pri výsluchu sudkyňa vyzývala k stručnosti a rýchlosti, čo nebolo spojené s poučením, že pokiaľ niečo neuvedie alebo sa niečomu nevyjadří, ukončí dokazovanie na pojednávaní a rozhodne. Pri natoľko závažnej veci, ktorá je predmetom konania očakávala matka, že súd bude konať starostlivosť. Postup súdu prvej inštancie považuje za prekvapivý a v rozpore nielen so zákonom, ale aj záväzkami, ktoré vyplývajú z medzinárodných dohovorov. Konanie, ktorého výsledkom je odvolaním napadnutý rozsudok nie je výsledkom spravodlivého súdneho procesu. V odvolaní ďalej matka uviedla, že otec napriek tomu, že súd nevyhovel návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku, opätovne uniesol deti na územie USA, čím potvrdil jej výhrady a upozornenia, ktoré nevedli k ochrane práv detí a matky. Otec jej výkon rodičovských práv dlhodobo obmedzuje a nerešpektuje. Vzťah matky a detí sa snaží narušiť, svoju vôľu dosiahol faktickým odlúčením detí od matky, keď matka vďaka izolácii nemala možnosť sa o deti starať rok.

Podľa názoru matky súdy schvaľujú protiprávne konanie otca, únoscu a porušovateľa viacerých súdnych rozhodnutí a vôľu otca vyhlasujú ako tú, ktorá je najlepším záujmom dieťaťa. Otec si presadzuje len vlastné záujmy a realizuje moc a pomstu voči matke. Na túto hrozbu matka poukazovala. Deti sú v USA izolované od matky a širšej rodiny, matka má dôvodné obavy o ich život a zdravie. V prípade, že odvolací súd návrh nezamietne, žiada nariadiť znalecké vyšetrenie detí a otca, pretože správanie otca a nátlak, ktorý vyvíja na matku a deti, vedie k jej ochoreniu a nie je možné ho vydávať za názor a želanie detí. Takéto želanie by nikdy neexistovalo, nebyť ročného únosu detí, ktorým si ich otec pripútal. Protiprávne konanie ako dôvod na udelenie súhlasu s vycestovaním nemá žiaden právny základ a je bezprecedentným porušením práv matky. Namietala, že súd neprihliadol na právo detí na výchovu zo strany oboch rodičov, keď matka nemá možnosti domáhať sa styku s deťmi na území USA z dôvodu finančných problémov a vyčerpania finančných zdrojov vynaložených na návrat detí. Elektronickým podaním zo dňa 06.04.2016 matka oznámila odvolaciemu súdu, že na podanom odvolaní trvá. Otec deti od nej izoluje, nemá možnosť deťom vysvetliť svoj postoj. Deti sú ovplyvnené otcom a ich názor je odrazom dlhodobého spolužitia s otcom. Skutočnú vôľu prezentovali v čase, kedy boli s matkou v styku.

3. Na odvolanie matky sa vyjadril prostredníctvom právnej zástupkyne otec maloletých detí, ktorý navrhol odvolanie odmietnuť ako podané po lehote. Poukázal na dátum prevzatia rozsudku právnou zástupkyňou otca dňa 04.12.2015, podanie odvolanie elektronicky dňa 21.12.2015 a jeho doplnenie dňa 23.12.2015. Namietal, že v odvolaní sú nesprávne uvedené mená maloletých detí a nie je z neho zrejmé, kto je navrhovateľ a odporca. Rozsudok súdu prvej inštancie považuje za spravodlivý a správny. Súď prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, správne vyhodnotil dôkazy predložené otcom a vyvodil správne právne závery. Otec zdôraznil potrebu chrániť a hájiť záujmy maloletých detí v konaní a nie záujmy rodiča. Uviedol, že obe deti sú občanmi USA aj Slovenskej republiky a svoj názor, ktorý v konaní vyjadrili, je pre konanie rozhodujúci. Otec v podaní konštatoval, že matka je občiankou USA, nemá problém kedykoľvek cestovať do USA, pracovať a žiť v tejto krajine, kde pozná podmienky, keďže tam žila 15 rokov. Finančné problémy nemusela mať, ak by nerobila obštrukcie v rámci iného prebiehajúceho súdneho konania o vyporiadanie BSM. Otec navrhol, v prípade, ak odvolací súd neodmietne odvolanie matky ako oneskorene podané, potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie.

4. Kolízny opatrovník sa na odvolanie matky vyjadril tak, že rozsudok súdu prvej inštancie navrhol potvrdiť. Maloleté deti jednoznačne vyjadrili svoju vôľu vycestovať do Spojených štátov amerických, kde majú vytvorené podmienky pre priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin.

5. Z uznesenia Okresného súdu v štáte C. W., okres K., sp. zn. FD-XX-XXXXXX-XX zo dňa 02.03.2016 odvolací súd zistil, že vo veci zverenia detí do starostlivosti oprávneného M. R. proti povinnej D. R. maloleté deti M. R., nar. XX.XX.XXXX a M. R., nar. XX.XX.XXXX sa zverujú do výlučnej starostlivosti otca M. R., u ktorého budú bývať a žiť bez toho, aby boli dotknuté práva D. R.. Súď stanovil, že je v najlepšom záujme maloletých detí, aby zostali s M. R. vo A. v štáte C. W..

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 zákona č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 a 219 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) a dospel k záveru, že odvolacie dôvody matky sú dôvodné.

7. V predmetnej veci je potrebné konštatovať, že súď prvej inštancie rozhodnutím č.k. 17P/49/2015-99 zo dňa 19.10.2015 rozhodol o udelení súhlasu otcovi na vycestovanie z územia Slovenskej republiky s maloletými deťmi a zdržiavať sa s nimi na území Spojených štátov amerických v štáte C. W., v okrese A., do ukončenia ich povinnej školskej dochádzky. Vo zvyšku návrh zamietol. V konaní rozhodoval podľa príslušných ustanovení Zákon o rodine a Občianskeho súdneho poriadku platného do 30.06.2016.

8. Ako prvoradé odvolací súd udáva, že konanie vo veci začalo podaním návrhu otca doručeným súdu prvej inštancie dňa 11.08.2015, pričom na konanie sa aplikoval procesnoprávny predpis, ktorý bol v čase rozhodovania odvolacieho súdu zrušený. Týmto predpisom bol zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, účinný do 30.06.2016, zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý svoju účinnosť nadobudol dňa 01.07.2016. Procesné ustanovenia v konaniach v niektorých statusových veciach fyzických osôb (akým je i predmetné konanie) boli však upravené zákonom č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, ktorý nadobudol účinnosť taktiež dňa 01.07.2016. Z uvedeného dôvodu odvolací súd skúmal časovú koexistenciu skoršej právnej úpravy (zákona č.

99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku) a novej právnej úpravy (zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku). V tejto súvislosti konštatuje, že procesné právo na rozdiel od hmotného práva v prípade stretu novej a starej právnej úpravy je charakterizované princípom okamžitej aplikability nových procesnoprávných noriem na všetky konania prebiehajúce na súde a začaté podľa doterajších (zrušených) predpisov. Navyiac princíp okamžitej aplikability procesných noriem je komplementárny s osobitným pravidlom v podobe zachovania účinkov procesných úkonov vykonaných v „živých“ konaniach podľa zrušenej právnej úpravy, nazývaný aj ako princíp justifikácie účinkov procesných úkonov. Obsahom tohto princípu je skutočnosť, že procesné úkony subjektov súdneho konania vykonané počas platnosti a účinnosti skoršieho právneho predpisu sa vo sfére svojich účinkov prejavujú s relevanciou pre konanie samostatné aj počas účinnosti nového procesného predpisu.

9. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Podľa § 395 ods. 1 CMP, ak § 396 CMP neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

11. Podľa § 393 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie vecí, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ustanovenie § 387 ods. 2, 3 tým nie sú dotknuté. V odôvodnení rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov akým bolo rozhodnutie prijaté.

12. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

13. Vzhľadom na odvolací dôvod matky v podanom odvolaní vzťahujúci sa k porušeniu práva účastníka konania na spravodlivý proces odvolací súd preskúmal, či napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo vydané v konaní postihnutou niektorou z procesných väd uvedených v § 389 ods. 1 CSP. Po posúdení okolností prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že konanie súdu prvej inštancie trpí vadou uvedenou v ust. § 389 ods.1 písm. b/ CSP, ktorou okrem iného matka odôvodňovala svoje odvolanie.

14. Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorý účastníkovi konania odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu, ktorá je z hľadiska § 389 ods.1 písm. b/ CSP významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Vady zakladajúce zmatečnosť súdneho konania, ktoré zaviniť súd svojim procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy účastníkovi konania odnímajú možnosť konať pred súdom, pretože mu bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Občiansky súdny poriadok (platný v čase rozhodovania) a aktuálne platný Civilný sporový poriadok priznáva na účelne uplatnenie alebo bránenie práva proti druhému účastníkovi.

15. Ako prvoradá je potrebné konštatovať, že matkou namietaná okolnosť odňatia možnosti konať pred súdom tým, že na pojednávaní konanom dňa 19.10.2015 ju súd prvej inštancie pred skončením pojednávania nevyzval, aby sa vyjadrila k dokazovaniu a k právnej stránke veci a neoboznámil ju s listinami predloženými otcom tak, ako to ustanovoval v čase rozhodovania platný Občiansky súdny poriadok v ust. § 118 ods. 4 OSP a bez toho, aby jej dal právo vyjadriť sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci, navrhnuť dôkazy a oboznámiť sa s dôkazmi, bez rozhodnutia o vyhlásení dokazovania za skončené (podľa § 120 ods. 4 OSP) je dôvodná.

16. Podľa § 118 ods. 4 OSP, ak sa pojednávanie neodročuje, pred jeho skončením súd vyzve účastníkov, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Na záver súd uznesením vyhlási dokazovanie za skončené.

17. Podľa § 182 CSP, ak súd pojednávanie neodročí pred jeho skončením, vyzve účastníkov, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Ak po vyjadrení strán súd nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovanie za skončené.

18. Z citovaného ustanovenia vyplýva jednak procesná povinnosť súdu vyzvať účastníkov na zhrnutie ich návrhov a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci, jednak tomu zodpovedajúce procesné oprávnenie účastníka na „záverečnú reč“. V nej môžu účastníci zhrnúť svoje návrhy, vyjadriť svoj názor na vykonané dokazovanie z hľadiska jeho úplnosti, zákonnosti a hodnotenia jednotlivých dôkazov. Vyjadriť sa môžu tak k skutkovej ako aj k právnej stránke veci. Takéto zhrnutie a vyjadrenie nemusí predniesť osobne účastník konania, môže ho za neho predniesť jeho zástupca. Podstatný obsah tohto zhrnutia a vyjadrenia treba uviesť do zápisnice o pojednávaní. Záverečným zhrnutím a vyjadrením nie je len ten procesný úkon účastníka (jeho zástupcu), ktorý je takto označený aj formálne. Je ním i bez tohto formálneho označenia aj iný, na záver pojednávania urobený procesný úkon účastníka (jeho zástupcu), ktorým zhrňuje svoje návrhy, vyjadruje sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci (viď rozhodnutie NS SR sp.zn. 3 Cdo 411/2013).

19. Z obsahu zápisnice o pojednávaní uskutočnenom na súde prvej inštancie dňa 19.10.2015 však nevyplýva, že by súd vytvoril účastníkom procesnú možnosť na realizáciu tohto práva vyplývajúceho im z vyššie citovaného ustanovenia, a že v závere nariadeného pojednávania vyzval účastníkov k procesnému úkonu, ktorým by zhrnuli svoje návrhy, vyjadrili sa k dokazovaniu, prípadne mali možnosť predniesť svoje dôkazy a vyjadriť sa k právnej stránke veci. Z obsahu zápisnice taktiež nie je zrejmé, či súd prvej inštancie oboznámil všetkých účastníkov konania s obsahom listín nachádzajúcich sa v spise a predloženými dôkazmi.

20. Odvolací súd taktiež zohľadnil výhrady matky uvedené v odvolaní, ktorými namieta postup súdu, ktorý jej nezasielal výzvu na vyjadrenie sa k návrhu. Súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s ust. § 114 ods. 2 OSP platnom v čase vykonávania predmetných úkonov. Z obsahu spisu je zrejmé, že matke bol doručovaný návrh a poučenia súdu o práve zvoliť si zástupcu na konanie (§ 30 OSP), o doručovaní listín (§ 49 OSP), o poriadkových pokutách a možnosti predvedenia (§ 52, 53 OSP) a o dôvodoch odročenia pojednávania (§ 119 OSP). Dôvod nezaslania výzvy matke na vyjadrenie sa k návrhu súd prvej inštancie skonštatoval do zápisnice z pojednávania konaného dňa 19.10.2015 s poukazom na skutočnosť, že predmetné konanie je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie majúci za to, že v tak podstatnom konaní, akým je rozhodovanie o udelení súhlasu na vycestovanie detí a výber školy je potrebné zachovať postup v súlade s procesnými predpismi. Odvolací súd dáva do pozornosti aj aktuálnu právnu úpravu, ust. § 157 CSP upravujúcu doručovanie návrhu na vyjadrenie protistrany. Aj napriek tomu, že predmetné konanie možno začať bez návrhu, v danej veci ide o podstatnú vec týkajúcu sa maloletých a konanie iniciované jedným z rodičov, v ktorom je nutné vyjadrenie protistrany.

21. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v danej veci zaťažil konanie procesnou vadou v zmysle 389 ods.1 písm. b/ CSP, ktorá je dôvodom, pre ktorý musí odvolací súd rozhodnutie vydané v takomto konaní vždy zrušiť; s poukazom na dôvod, ktorý viedol odvolací súd k potrebe zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa, nezaoberal sa odvolací súd ďalšími námietkami uvedenými v odvolaní matky. Vzhľadom k tomu, že nebol zachovaný postup súdu prvej inštancie v konaní neposkytnutím priestoru účastníkom konania na oboznámenie sa s obsahom spisu, prednesie návrhov na doplnenie dokazovania, prednesenie záverečnej reči a záverečných návrhov, nemožno tento nedostatok napraviť v odvolacom konaní, keďže nie je možné predpokladať rozsah vykonania ďalšieho dokazovania.

22. Odvolací súd na základe uvedeného rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ OSP zrušil, pretože účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Podľa § 391 ods. 1 CSP, vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie za splnenia zákonných procesných podmienok, pričom bude potrebné, aby súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodol a svoje rozhodnutie zdôvodnil v súlade s ust. § 393 ods. 2 CSP. Úlohou súdu prvého stupňa bude pri ďalšom prejednaní veci za dodržania zákonných procesných postupov vedenia konania vyhodnotiť vykonané dôkazy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti opätovne vo veci rozhodnúť výrokom zodpovedajúcim ust. § 155 OSP a odôvodniť rozhodnutie tak, aby zodpovedalo ust. § 157 ods. 2 OSP, t.j. v ňom uviesť

stručný a jasný výklad o tom, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov, prečo nevykonal prípadné ďalšie účastníkmi navrhované dôkazy. Odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvej inštancie, že v prípade, ak na základe vykonaného dokazovania návrhu otca vyhovie, výrok rozsudku musí byť jasný, zrozumiteľný a vykonateľný s jednoznačnou špecifikáciou výroku v časti určenia, dokedy bude udelený súhlas otcovi zdržiavať sa s maloletými deťmi v Spojených štátoch amerických.

23. Odvolací súd k námietke otca uvedenej vo vyjadrení k odvolaniu poznamenáva, že odvolanie matka podala včas. Rozsudok súdu prvej inštancie prevzala právna zástupkyňa matky dňa 04.12.2015, lehota na podanie odvolania uplynula dňa 19.12.2015 (v sobotu) a odvolanie bolo podané elektronicky dňa 21.12.2015 (v pondelok, t.j. prvý pracovný deň po dňoch pracovného voľna) a doplnené poštou v lehote troch dní dňa 23.12.2015. Posudzujúc zachovanie lehoty na podanie odvolania v čase jeho podania, odvolací súd konštatuje, že lehota na podania odvolania bola matkou zachovaná v súlade s vtedy platným ust. § 57 ods. 1, 2 OSP upravujúcim počítanie lehôt. Pokiaľ otec namieta, že odvolanie neobsahuje náležitosti podania, keď v odvolaní je nesprávne uvedené označenie účastníkov konania (navrhovateľ, odporca) a mená maloletých detí, odvolací súd konštatuje, že z podaného odvolania je nesporné voči akému rozhodnutiu smeruje, v akej veci bolo podané (vec starostlivosti o maloleté deti s označením účastníkov konania - matka a otec) a súčasne obsahuje i dôvody odvolania. Námietku otca nemožno preto akceptovať a nie je dôvodom na odmietnutie podania.

24. V novom rozhodnutí vo veci rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).